

GODIŠNJE IZVJEŠĆE HRVATSKOG ŠPORTSKOG MUZEJA ZA 2020. GODINU

Hrvatski športski muzej, Praška 2, 10 000 Zagreb, www.sportski-muzej.hr, info@sportski-muzej.hr

Hrvatski športski muzej u 2020. godini nastavio je s radom na otvorenju muzeja za javnost, odnosno sa pripremama stalnog postava predstavljenima kasnije u ovom izvješću.

Epidemija bolesti COVID-19 izazvana virusom SARS-CoV-2 ograničila je mogućnost rada sa korisnicima te je dovela do ranijeg zatvaranja izložbi Muzeja. Potresi koji su pogodili Zagreb 22. ožujka 2020. godine, a potom i 29. prosinca 2020. godine, također su znatno utjecali na rad Hrvatskog športskog muzeja. Zgrada muzeja u Praškoj ulici broj 2, gdje se nalaze čuvaonice muzejske građe, pretrpjela je znatna oštećenja u potresima te je označena kao neupotrebljiva nakon tri pregleda.

1. SKUPLJANJE GRAĐE

1.1. Kupnja

Hrvatski športski muzej nastavio je prikupljanje građe otkupima građe i tijekom 2020. godine. Otkupom je u zbirke Hrvatskog športskog muzeja uneseno 25 predmeta, i to po zbirkama:

1. Zbirka medalja i značaka: 14
2. Zbirka diploma i plakata: 4
3. Zbirka opreme i rekvizita: 3
4. Zbirka zastavica i drugih tekstilnih predmeta: 4

Otkupom građe nabavljeni su sljedeći predmeti:

1. Od G.J. otkupljeni su skija za skijanje na vodi proizvođača Lušin iz Zagreba, navijačka zastava NK Dinamo Zagreb, nastala 1980-ih ili ranije;
2. Od I.J. otkupljeni su nogometni plakat Građanski Plaški - Viktorija Ogulin 1926., zahvalnica HOO Josipu Ćuku za izvanredne športske rezultate 1993., diploma SD DUB Malinska Josipu Ćuku 1985., diploma SD DUB Malinska Vilmi Ćuk 1985., klupska okružnica Hrvatski veslački klub Zagreb 1934., časopis Čehoslovačka 1955., časopis Čehoslovačka 1956., publikacija IX. svesokolskog sleta u Pragu 1932., 13 streljačkih medalja i 1 značka koje su vjerojatno dodijeljene streljačici Vilmi Ćuk;
3. Od M.P. otkupljeni su predmeti Prve hrvatske ženske himalajske ekspedicije „Chu Oyu 2007“.: visokogorske hlače, visokogorska jakna, alpinistički pojas, pernate šlapice za spavanje, zaštitne sunčane naočale.

1.3. Darovanje

Kao i prethodnih godina, glavnina prinove muzejske građe došla je u obliku donacija građe. Donacijama je u zbirke Hrvatskog športskog muzeja uneseno sveukupno 74 predmeta, i to:

1. Zbirka medalja i značaka: 15
2. Zbirka diploma i plakata: 12
3. Zbirka opreme i rekvizita: 5
4. Zbirka zastavica i drugih tekstilnih predmeta: 4

5. Zbirka fotografija: 25

6. Zbirka arhivskog gradiva: 13

Donacijom su nabavljeni sljedeći predmeti:

- S.A. je donirala građu Otta Antoninija, i to: iskaznicu Hrvatski športski klub Zagreb, 1940., pismo sućuti Aerokluba „Zagreb“, dvije iskaznice Golf kluba Zagreb (br.85 i 86), Skica golf igrališta, fotografija Otto Antoninija;
- G.R.K. darovala je 56 predmeta rukometnog trenera Velimira Kljaića: fotografija sa treninga rukometne reprezentacije sa OI Atlanta 1996., kožni ruksak, štoperica, naočale, zviždaljke (dvije), akreditacija sa OI Atlanta 1996., akreditacija HOO-a za OI Atlanta 1996, gornji dio trenirke reprezentacije sa OI Atlanta 1996., fotografija iz Atlante 1996 - Kljaić i Vrdoljak, fotografija Kljaić i Jović, fotografija Nene Kljaića i Kljuna sa olimpijskim medaljama OI Atlanta 1996., kožni šešir koji je nosio u Atlanti 1996., index sa Pedagoške akademije Velimira Kljaića, medalja kup Hrvatske 1998., medalja finale EHFa 1998., plaketa SN za najbolji momčad RH 1996., osmrtnica Velimira Kljaića, crtež Vladimira Bušića (?) - portret Velimira Kljaića, 1999., medalja pobjedniku kupa 1999., medalja finalistima kupa 2003., medalja Turnir Guimaraes 2002., plaketa Večernjeg lista prvacima Hrvatske 1999., značka Handball France, putovnice i osobne karte Velimira Kljaića, akreditacija Nantes, fotografija s posvetom od Vlade Stenzla, diploma HOO za iznimna ostvarenja u rukometu (posthumno) 2010., plaketa (tanjur) Posebna nagrada HOO (posthumno) 2010., diploma - Odlikovanje Red Danice hrvatske s likom Franje Bučara, Odlikovanje Red Danice hrvatske s likom Franje Bučara, diploma - Državna nagrada za šport Franjo Bučar za životno djelo 2010., zlatna plaketa - Državna nagrada za šport Franjo Bučar za životno djelo 2010., zahvalnica HOO-a za doprinos u postizanju izvanrednih športskih rezultata 1996., diploma Državna nagrada za šport Franjo Bučar Hrvatskoj rukometnoj reprezentaciji 1996., diploma Godišnja nagrada Franjo Bučar 1996., srebrna plaketa - Godišnja Državna nagrada za šport Franjo Bučar 1996., diploma HOO-a Velimiru Kljaiću za najuspješnijeg športskog promicatelja Hrvatske u svijetu 1996., diploma organizatora OI Atlanta 1996., diploma organizatora OI Atlanta 1996. za zlatnu medalju, medalja Kuvajt 2001., plaketa HRS-a za najboljeg trenera 1996., plaketa ZŠS-a 1998., knjižica poklisara HOO, kristalna lopta SN-a za najboljeg rukometnog trenera 1999., uokvireni plakat Atlanta 1996., plan rukometnog igrališta u tubi, 10 fotografija sa Brijuna Velimira Kljaića;
- B.V. darovala je, posredstvom Hrvatskog olimpijskog odbora, predmete vezane za VIII. Mediteranske igre u Splitu 1979., i to: plaketa Mediteranske igre Split 1979., marama Mediteranske igre Split 1979., 10 fotografija sa Mediteranskih igara Split 1979., pozivno pismo za sudjelovanje na Mediteranskim igrama Split 1979. Streljačkog saveza Jugoslavije, priznanje Saveza za fizičku kulturu Zagreba Biserki Golub za sudjelovanje i postignute rezultate na Mediteranskim igrama Split 1979., članak o sudjelovanju zagrebačkih sportaša na Mediteranskim igrama Split 1979., akreditacija sa Mediteranskih igara Split 1979.
- Hrvatski sportski savez gluhih darovao je Statut iz 1992. godine;
- Hrvatski paraolimpijski odbor darovao je pet dokumenata vezanih uz povijesni razvitak Hrvatskog paraolimpijskog odbora;
- M.K. darovao je ilustraciju „Sarajevo voli Zagreb“;
- L.D. darovao je film o paraolimpijki Milki Milinković;
- Z.A. donirala je nacрте sa predavanja Branimira Aluapovića te tekstilne predmete i značke Branimira Aluapovića.

1.7. Ostalo

Za potrebe rada na stalnom postavu i pripreme materijala za stalni postav, Hrvatski športski muzej pribavio je sljedeće:

1. Temeljem posudbe Hrvatskog sportskog saveza gluhih preuzeto je 60 medalja, 3 tekstilna predmeta, 100 fotografija, 2 albuma i 6 knjiga;
2. Darovanjem HNK Hajduk dobivena je replika prvog bijelog dresa HŠK Hajduk iz 1914. godine;
3. Darovanjem M.P. dobivena je replika medalje boksača Mate Parlova za stalni postav.

2. ZAŠTITA

2.1. Preventivna zaštita

Za potrebe izlaganja na izložbi Igra sporta i umjetnosti izvršeno je čišćenje tekstilnih predmeta Univerzijade u Zagrebu 1987., i to:

1. Suknja Inv. broj: HŠPOM-10821;
2. Sako s naramenicama Inv. broj: HŠPOM- 10822;
3. Suknja s naramenicama, Inv. broj: HŠPOM-10819;
4. Sako s naramenicama, Inv. broj: HŠPOM-10824;
5. Sako Inv. broj: HŠPOM- 10822.

Zbog oštećenja na zgradi u Praškoj ulici 2 izazvanih potresom od 22. ožujka 2020. godine došlo je do prodora vode u jednu od čuvaonica Muzeja. Djelatnici Muzeja proveli su premještanje građe u druge prostorije u prostoru Muzeja radi zaštite građe.

Za potrebe daljnjeg čuvanja građe, izvršena je nabava beskiselnih kutija za pohranu predmeta iz Zbirke medalja i značaka. Osim toga, nabavljeno je 650 beskiselnih omotnica i 100 držača fascikala, od čega je 450 namijenjeno za potrebe odvajanja inventarizirane građe od neinventarizirane građe u arhivskim kutijama, a preostalih 200 omotnica i 100 držača fascikala za potrebe obrade svih jedinica građe osobnog fonda Franje Bučara.

2.3. Restauracija (*izvođači radova: vlastita radionica/ vanjski suradnici*)

Tijekom 2020. godine, za potrebe planiranog stalnog postava, izvršena je restauracija trinaest dokumenata, i to:

1. Program Mačevalačke akademije iz 1902. godine;
2. Propozicije prvog utrivanja Prvog hrvatskog društva biciklista iz 1886. godine;
3. Poziv velikoj biciklističkoj utrci iz 1896. godine;
4. Program druge utrke Prvog hrvatskog društva biciklista iz 1887. godine;
5. Zapisnik mačevalačkog dvoboja iz 1900. godine;
6. Propozicije I. Hrvatskog građanskog kluba iz 1936. godine;
7. Raspored streljačkog natjecanja iz 1888. godine;
8. Iskaznica Hrvatskog sokola u Virju iz 1920. godine;
9. Raspored I. Narodnog Lako-atletskog Mitinga;
10. Poziv na I. Internacionalnu utakmicu;
11. Sudski zapisnik iz 1935. godine;
12. Svjedodžba Anke Kodrić iz 1882. godine;
13. Raspored vježbi Hrvatskog sokola iz 1926. godine.

Restauraciju je izvršila restauratorica Irena Medić iz tvrtke KONZERVATOR GEO-MED d.o.o. iz Zagreba.

2.4. Ostalo

Za potrebe izrade stalnog postava, izdvojeno je 17 predmeta iz fonda Hrvatski sokol radi njihove digitalizacije.

3. DOKUMENTACIJA

3.1. Inventarna knjiga

Tijekom 2020. godine, Hrvatski športski muzej ostvario je 354 računalna zapisa u programu Modulor++ za sljedeće zbirke:

1. Zbirka arhivskog gradiva;
2. Zbirka medalja i značaka;
3. Zbirka fotografija;
4. Zbirka diploma i plakata;

3.9. Ostalo

Predmeti koji su posuđeni za potrebe izlaganja u sklopu izložbe u Muzeju tiska i grafičke komunikacije u Lyon-u vraćeni su u izvorno stanje. Prilikom izlaganja, predmeti su bili odvojeni te je bilo potrebno izvršiti promjenu inventarne oznake koja je u sebi sadržavala dio koji se upisuje pod dijelove i komponente.

4. KNJIŽNICA

4.1. Nabava (*razmjena, dar, kupnja, muzejska izdanja*)

Zbirka knjižne građe Hrvatskog športskog muzeja tijekom 2020. godine uvećana je za nekoliko desetaka publikacija, od čega se posebno ističu sljedeće:

1. Jakša Bakov, Dva, do pet metara - dalje, 1958.;
2. Rod Riffer, Jutarnja gimnastika za svakoga, Zagreb, 1936.;
3. Hajdukovci u karikaturi i pjesmi, Posvećeno „Hajduku“ prigodom četrdesetgodisnjice;
4. Stjepan Balog, 100 godina HNŠK Moslavina;
5. Publikacija „Hrvatska paraolimpijska reprezentacija“, Atena 2004.;
6. Publikacija „Croatia paralympic team“, Sydney 2000.;
7. Fotomonografija „XIII. Ljetne paraolimpijske igre, Atena 2004, hrvatski sportaši“, Atena 2004.;
8. Publikacija „Hrvatski paraolimpijski tim 2012“, 2012.;
9. Veći broj primjeraka časopisa SB, posvećenog arhitekturi sportskih objekata;
10. Zoran Kovačević, Milorad Bibić, „Zlatna košarka Mirka Novosela“, Tehnička knjiga, 2004. i umetak za navedenu knjigu „Mirko Novosel u košarkaškoj kući slavnih“

Osim publikacija dobivenih donacijom, Hrvatski športski muzej dobio je u trajnu posudbu 6 knjiga Sportskog saveza gluhih za potrebe istraživanja i rada na stalnom postavu.

4.2. Stručna obrada knjižničnog fonda

Tijekom 2020. godine, u program K++ upisano je oko 100 obrađenih katalognih zapisa.

4.3. Zaštita knjižnične građe

U 2020. godine, Zbirka knjižne građe realizirala je projekt digitalizacije 32 jedinice knjižne građe od iznimne vrijednosti i/ili osjetljivog stanja. U sklopu projekta digitalizirane su sljedeće publikacije:

1. Bučar, Franjo. Igre za društva i škole. Zagreb: naklada Narodne knjižnice, 1925.;
2. Bučar, Franjo. Klizanje. Zagreb: Ign. Granitz, 1901.;
3. Bučar, Franjo. Obuka u plivanju. Zagreb: Knjižara Lav. Hartmana 1896.;
4. Bučar, Franjo. Olimpijske igre u Stockholmu. Zagreb: Sokolska knjižnica, 1913. ;
5. Bučar, Franjo. Povjest gimnastike. Zagreb: Hrvatski sokolski savez, 1908. ;
6. Bučar, Franjo. Spomenspis Zagrebačkog klizačkog društva 1877-1931. Zagreb: Zagrebačko klizačko društvo, 1931. ;
7. Gundrum-Oriovčanin, Fran S. Tjelovježba i športovi za ženskinje sa zdravstvenog stajališta. Zagreb: Dionička tiskara, 1909. ;
8. HAŠK. Dvadeset godina rada Hrvatskog akademskog sportskog kluba 1903 – 1923. Zagreb: HAŠK, 1923. ;
9. Hirschmann, Ivana. Djevojačka gimnastika. Zagreb: Weiser, 1906.;
10. Hirschmann, Ivana. Kratki izvadak iz historije gimnastike. Zagreb: Knjižara Lav. Hartmana, 1913.;
11. Hochman, Franjo. Tjelovježba u pučkoj školi. Zagreb: Narodne novine, 1884. ;
12. Liedbeck, C. H. Gimnastika za pučke škole. Zagreb: Knjižara Lav. Hartmana, 1895.;
13. Zakon od 14. listopada 1874. ob ustroju pučkih škola i preparandijah za pučko učiteljstvo u kraljevinah Hrvatskoj i Slavoniji. Zagreb: službeno izdanje, 1874.;
14. Novotni, Vjekoslav. Vodič u goru zagrebačku. Zagreb: Hrvatsko planinarsko društvo, 1906.
15. Časopis Atletika: travanj 1939.;
16. Časopis Atletika: svibanj 1939.;
17. Časopis Atletika: lipanj 1939.;
18. Pravila Zagrebačkog koturaškog kluba. Zagreb, 1911.;
19. Jugoslavenski lakoatletski savez. Pravila i pravilnici. Zagreb, 1930.;
20. Kauders, Pavao. Nogometna pravila. Zagreb, 1919.;
21. Macanović, Hrvoje. Olympia 1936. Zagreb, 1936.;
22. Dečak, Ivo. 20 olimpijada od Atene 1896. do Munchena 1972. Zagreb, 1972.;
23. Pilić, Nikola. I na bijeloj stazi trnje. Zagreb, 1970.;
24. Škutelj, A. Skijaški leksikon. Zagreb, 1950.;
25. Janković, M. Gimnastika skijaša. Zagreb, 1933.;
26. Dobrin, Miroslav. Cross-country trčanje. Zagreb, 1945.;
27. Šulce, Drag. Sokolske vježbe za II. Hrvatski svesokolski slet u Zagrebu 1911. Zagreb, 1911.;
28. Bučar, Franjo. Spomen spis 1. Hrvatskog svesokolskog sleta u Zagrebu 1906. Zagreb, 1906.;
29. Janeček, Dragan. Spomenspis II. Hrvatskog svesokolskog sleta u Zagrebu 1911. Zagreb, 1911.;
30. Bučar, Franjo. Hrvatski sokol. Zagreb, 1908.;
31. Bučar, Franjo. Hrvatski sokol. Zagreb, 1909.;

32. Bučar, Franjo. Hrvatski sokol. Zagreb, 1910.

Nakon potresa koji je pogodio Zagreb 22. ožujka 2020. godine, zgrada Hrvatskog športskog muzeja pretrpjela je značajna oštećenja. Zbog prodora vode u prostorije Muzeja, a nakon evakuacije muzejske građe iz zahvaćene čuvaonice, donesena je odluka o evakuaciji knjižne građe iz prostorija u Praškoj 2 na sigurnu lokaciju.

Dogovorom sa Hrvatskim državnim arhivom osiguran je prostor za knjižnu građu Hrvatskog športskog muzeja u čuvaonicama Hrvatskog državnog arhiva na adresi Kerestinečka cesta 59. Postupak evakuacije potrajao je više mjeseci radi pripreme građe za sigurni transport, a cijeli postupak je dovršen tijekom prosinca 2020. godine, kada je iznesena cjelokupna građa sadržana u Zbirci knjižne građe. U čuvaonice Hrvatskog državnog arhiva sveukupno je evakuirano 460 dužnih metara građe.

4.4. Služba i usluge za korisnike

Usprkos ograničenim mogućnostima rada sa javnošću za vrijeme epidemije COVID-19, a osobito nakon oštećenja izazvanih potresom, Zbirka knjižne građe nastavila je funkcionirati unutar svojih mogućnosti.

Tijekom 2020. godine, za dvadesetak korisnika koji su se služili prostorom knjižnice i njenim fondom za izradu znanstvenih radova te u druge svrhe pronađena je građa i pružene tražene informacije.

4.5. Ostalo (*izrada bibliografija, izdavačka djelatnost knjižnice i slično*)

Tijekom 2020. godine, izrađen je popis od šezdesetak publikacija iz Zbirke knjižne građe koje su kandidati za ulaz u stalni postav Hrvatskog športskog muzeja.

Započeta je izrada bibliografije domaće periodike.

Napravljena je revizija i izrađen popis za otpis suvišnih jedinica tematske zbirke nogomet, ukupno 76 jedinica koje su fizički izdvojene s polica u kutije.

Osmišljen je novi sustav signiranja, odnosno svrstavanja građe po policama.

Izvršeno je uvezivanje primjeraka Sportskih novosti od travnja 2019. do srpnja 2020. godine radi trajnog čuvanja.

Sastavljen je opisni tekst o knjižnici za mrežnu stranicu Hrvatskog športskog muzeja.

Tijekom 2020. godine, knjižnica je predstavljena široj javnosti u autorskom članku za Olimp, časopis Hrvatskog olimpijskog odbora.

Nastavljen je postupak izdvajanja pogrešno razvrstane građe te slanje u druge muzejske zbirke.

5. STALNI POSTAV

5.1. Novi stalni postav

Hrvatski športski muzej trenutno je u postupku izrade stalnog postava s kojim bi se Muzej otvorio za javnost. Koncepcija stalnog postava odobrena je od strane Hrvatskog muzejskog vijeća krajem

prosinca 2019. godine. U veljači 2021. godine započeti su građevinski radovi kojim bi se adaptirali prostori za izlaganje stalnog postava u Ilici 13 u Zagrebu.

U međuvremenu, rad na stalnom postavu se nastavio u suradnji djelatnika Hrvatskog športskog muzeja, autora koncepcije Zrinka Čustonje i dizajnerice Nikoline Jelavić Mitrović.

U sklopu kontinuiranog usavršavanja planiranog stalnog postava i razrade muzeološke koncepcije, pripremani su tekstovi postava, vršen je odabir i stručna obrada predmeta iz fundusa te nabava novih predmeta za stalni postav sukladno temama predviđenim za prezentaciju u postavu.

Za potrebe izlaganja u stalnom postavu, provedena je priprema za digitalizaciju građe, i to: skica za dogradnju dvorani "Sokolskog društva" u Zagrebu, 1921., nacrt novogradnje dvorišnog krila Hrvatskog sokola Wilsonovog u Zagrebu, 1929., studenski indeks Franje Bučara, 1892- 1897, Index studija FB u Beču i Zagrebu 1886-1890b i spomenar Franje Bučara 1888 – 1946.

U svezi sa pripremom za digitalizaciju, provedeno je istraživanje povezanih materijala, građevinskih nacrti, za dvoranu Hrvatskog sokola Wilsonovog u Zagrebu u Hrvatskom državnom arhivu te u Državnom arhivu u Zagrebu.

6. STRUČNI RAD

6.1. Stručna obrada muzejske građe

Iz 53 biografska omota sportaša i sportskih djelatnika, koji se nalaze u sekundarnoj dokumentaciji Hrvatskog športskog muzeja, provedeno je izdvajanje građe za Zbirku arhivskog gradiva. Dio izdvojene građe inventarizirane je za stalni postav te se ti predmeti nalaze u posebnim kutijama pod nazivom *Pojedinačni predmeti sportaša i sportskih djelatnika*. Radi zaštite, izdvojeni predmeti smješteni su u beskiselinske omotnice.

Za vrijeme nemogućnosti rada u prostorijama Hrvatskog športskog muzeja zbog epidemioloških mjera i posljedica potresa od 22. ožujka 2020. godine, a u cilju nastavka stručne obrade muzejske građe, odobreno je iznošenje građe Zbirke arhivskog gradiva radi obrade od strane djelatnika od kuće. Tijekom trajanja pilot projekta, uređeni su Osobni fondovi Josipa Nagya i Milana Menige ponovnim skeniranjem oko 400 dokumenata te je uređeno 914 kataloških jedinica dodavanjem zabilješki o uporabi, povijesti i nabavi. Za vrijeme trajanja projekta, katalogizirani su i Osobni fondovi Ivana Beloševića, Kranjca Hermengilda, Vikotra Šetine, Zvonimira Kržića, Dragutina Vragovića i Antuna Baneka.

6.4. Ekspertize

Za korisnika građe T.M. izvršena je identifikacija spomen plakete plivačice Đurđice Bjedov.

6.5. Posudbe i davanje na uvid

Za potrebu izložbe o znaku Mediteranskih igara Split 1979. i ukupnom dizajnu sa igara koja je otvorena 20. studenog 2019. u trajanju 4 mjeseca u Francuskoj, Lyon Musee de l'imprimerie et de la

communication graphique izvršena je posudba predmeta iz: Zbirke medalja i značaka, Zbirke arhivskog gradiva i Zbirke diploma i plakata.

U sklopu projekta Međunarodnog odbora Mediteranskih igara posvećenom obilježavanju sedamdesete godišnjice Mediteranskih igara, partneru u projektu, Hrvatskom olimpijskom odboru, predane su reprodukcije građe vezane za Mediteranske igre u Splitu 1979.

J.G., za potrebe pisanja istraživanja i pisanja knjige o sportskim djelatnicima kontaktirao je Hrvatski športski muzej za fotografije. Izvršena je obrada i za korištenje su predane reprodukcije iz Zbirke fotografija.

Obrađena je fotografija atletičara Alekse Kovačevića, te je reprodukcija predana na korištenje korisniku M.V.

Za potrebe projekta Muzeja susjedstva Trešnjevka obrađeni su i predani na korištenje u obliku reprodukcija predmeti vezani uz ŽRK Lokomotiva i rukometašicu Nadu Vučković iz Zbirke medalja i plaketa.

Na molbu Muzeja grada Pregrade, izvršena je obrada i dana je reprodukcija na korištenje predmeta iz Zbirke diploma i plakata.

Na upit Hrvatskog povijesnog muzeja izvršena je priprema predmeta za odabir za izložbu o Hrvatskom proljeću.

Za I.Š. izvršena je pretraga osobnih fondova Franje Bučara i Hrvatskog sokola za dokumentaciju vezanu uz svečano otvorenje Strossmayerove galerije i posvećenje Akademijine palače.

Na molbu organizatora Hanžekovićevog memorijala odobren je uvid i muzejsku građu vezanu uz Hanžekovićev memorijal.

Za T.P.L. izvršen je pregled osobnih fondova Franje Bučara i Hrvatskog sokola za dokumentaciju vezanu za III. Svesokolski slet 1925. godine.

Na upit T.M. za potrebe diplomskog rada, izvršena je pretraga građe za hrvache sudionike europskih i svjetskih prvenstava i olimpijskih igara u razdoblju od 1896. – 1955. godine.

6.7. Publicistička djelatnost stručnih djelatnika *(u okviru muzejske djelatnosti)*

Kustos Marijan Sutlović napisao je članak o izložbi Igra sporta i umjetnosti – Ususret stalnom postavu Hrvatskog športskog muzeja u časopisu MDC-a Informatica museologica 51, 2020.

6.8. Stručno usavršavanje *(tečajevi, seminari, studijska putovanja, specijalizacija, stručni ispiti)*

Diplomirani knjižničar Luka Marin Vuco sudjelovao je na tri stručne edukacije u Nacionalnoj i sveučilišnoj knjižnici vezane za obradu, klasifikaciju i signiranje knjižničkog fonda.

Kustosica Martina Vargek prisustvovala je edukaciji za prevoditelja hrvatskog znakovnog jezika organiziranog od strane udruge Videatur.

Kustosica Martina Vargek sudjelovala je na konferenciji pod nazivom „Kultura različitosti“ u organizaciji Tiflološkog muzeja.

6.9. Stručna pomoć i konzultacije

Za Muzej grada Zagreba, izvršena je analiza fotografija zagrebačke sportske infrastrukture.

Provedeno je savjetovanje sa višom dokumentaristicom Hrvatskog povijesnog muzeja Jelenom Balog Vojak oko ovjerene kopije Statuta Hrvatskog športskog saveza gluhih iz 1992.godine koji bi se trebao nalaziti u stalnom postavu Hrvatskog športskog muzeja. Naknadno je održano savjetovanje oko inventariziranja predmeta koji se sastoje od više dijelova.

Postignut je dogovor oko prikupljanja građe KK Cibona sa voditeljicom Odjela za zaštitu arhivskog gradiva izvan arhiva Majom Brunec.

Provedeno je savjetovanje sa višim arhivistom iz Hrvatskog državnog arhiva Car Tomislavom vezano uz čuvanje digitalnog gradiva .

Kustosica Martina Vargek savještovala se sa arhivskom savjetnicom Melinom Lučić, arhivskom savjetnicom Mirjanom Jurić i višom arhivisticom Snježanom Ivanović iz Hrvatskog državnog arhiva u vezi pripreme stručnog ispita iz arhivske struke. Za mentorica kod izrade stručnog rada dodijeljena je Mirjana Jurić, a tema rada je izrada obavijesnog pomagala Osobnog fonda Franje Bučara.

Provedeno je savjetovanje sa arhivskom savjetnicom Melinom Lučić oko inventariziranja iskaznice u kojoj je zatečena biljka.

6.11. Djelovanje u strukovnim društvima

Kustos Marijan Sutlović član je Društva povjesničara umjetnosti Hrvatske.

Kustosica Martina Vargek primljena je u članstvo Hrvatskog arhivističkog društva.

6.13. Ostalo

Netom nakon potresa koji je pogodio Zagreb 22. ožujka 2020. godine, provedeno je popisivanje i procjena građe oštećene u potresu. Pregledom je utvrđeno da je došlo do oštećenja 19 predmeta iz Zbirke diploma i plakata, Zbirke medalja i značaka, Zbirke opreme i rekvizita. U Zbirci knjižne građe procijenjeno je da je 200 jedinica knjižne građe oštećeno prilikom pada sa polica u potresu.

Za potrebe nabave darovanjem, posudbom ili otkupom muzejske građe provedeni su pregledi i popisivanje građe pri arhivu Hrvatskog olimpijskog odbora, obitelji stolnotenisača Dragutina Šurbeka te košarkaškog trenera Mirka Novosela.

9. IZLOŽBENA DJELATNOST

1. Naziv izložbe: **Igra sporta i umjetnosti - Ususret stalnom postavu Hrvatskog športskog muzeja**

-Mjesto održavanja i prostor: Zagreb, Dom Hrvatskog društva likovnih umjetnika, Trg žrtava fašizma 16

-Vrijeme trajanja: 6. veljače do 19. ožujka 2020. (izložba je trebala biti otvorena do 22.3., ali je zatvorena odlukom Nacionalnog stožera radi pandemije COVID-19)

-Autor(i) stručne koncepcije: Marijan Sutlović, Tomislav Buntak

-Autor(i) likovnog postava: Sandro Đukić, Tomislav Buntak, Martina Miholić

-Opseg (broj eksponata): 324

-Web adresa (ukoliko je izložba predstavljena na Internetu)

Virtualna šetnja je objavljena na: <http://franjo-bucar.sportski-muzej.hr/>

-Vrsta: umjetnička, povijesna,

- uglavnom tuzemna, izloženo je nekoliko plakata međunarodnih umjetnika.

-Tema (*kratak opis*):

Hrvatski športski muzej, u partnerstvu s Akademijom likovnih umjetnosti iz Zagreba i Hrvatskim društvom likovnih umjetnika, predstavio je opsežan izložbeni projekt, koji je postao mjesto susreta sporta, obrazovanja, kulture i umjetnosti, koji je kroz dva dijela svjedočio o povezanosti umjetnosti i sporta.

Prvi dio izložbe prezentira razvoj sporta i primijenjene umjetnosti u području sporta od vremena pokretanja organiziranih sportskih aktivnosti u Hrvatskoj do suvremenih dana, dok druga cjelina izložbe prikazuje sport kao profesiju i kao široko rasprostranjenu zdravu rekreativnu aktivnost, a ujedno i inspiraciju za nastajanje umjetničkih djela suvremenih likovnih i vizualnih umjetnika.

Na izložbi je bio predstavljen širok spektar izložaka – od muzejskih, koji spajaju tragove povijesti i pričaju priču o razvoju sporta, do umjetničkih djela koja komentiraju, opisuju osobna iskustva i govore o spoju mogućnosti različitih kreativnih igara sporta i umjetnosti.

U prvom dijelu izložbe Hrvatski športski muzej izložio je predmete iz vlastitog fundusa koji su vrijedni primjeri primijenjene umjetnosti i dizajna u području sporta, prije svega medalje, plakate, diplome i skulpture koji su se dodjeljivali kao nagrade. Njihovo vizualno oblikovanje ostvarilo je snažan utjecaj na promociju pojedinih sportskih događaja i općenito percepciju sporta u društvu. Veliki broj predmeta nije bio dostupan javnosti, a mnogi od njih zauzet će istaknuto mjesto u budućem stalnom postavu koji će prezentirati razvoj i najveće uspjehe hrvatskog sporta i tjelovježbe. Na izložbi su prezentirani radovi preko 50 umjetnika i dizajnera od kojih su mnogi obilježili svoje razdoblje u razvoju hrvatske umjetnosti, pa je zanimljivo promatrati njihove radove iz rakursa sportske tematike. Među njima se nalaze i najveća imena hrvatske umjetnosti poput Frangeša, Kerdića i Meštrovića, ali i umjetnika poput Stranića koji su gotovo cijeli svoj opus posvetili sportu.

Pregled razvoja umjetnosti u području sporta u Hrvatskoj prezentiran je kronološki, od kraja 19. stoljeća, u četiri cjeline prema prekretnicama u hrvatskoj povijesti koje su imale presudan značaj za društvo što se reflektiralo na sport i umjetnost. U zasebnim cjelinama prezentirani su predmeti vezani za sokolski pokret i olimpizam.

U drugom dijelu izložbe predstavljeni su radovi hrvatskih likovnih umjetnika na temu sporta. Predstavljena umjetnička djela govore o strasti i ushitu, koji povezuju odgovor na pitanje zašto su sport

i umjetnost najvažnija kreativna zabava i unutarnja promjena u suvremenom civilizacijskom okruženju i europskoj tradiciji. Od najmlađe generacije do akademika, umjetnici kroz svoje iskustvo sportske aktivnosti, kroz sportove koje su trenirali, kroz dnevnu sportsku rekreaciju u kojoj uživaju, prenose iskustvo u svoja umjetnička djela koja govore o strasti, osobnim stavovima, rekreaciji, čarobnim sjećanjima na stare stadione, prijenosima sportskih natjecanja na crno bijelim televizorima, čaroliji natjecanja i radosti druženja.

Predstavljeni umjetnici: Grgur Akrap, Tomislav Buntak, Ivan Fijolić, Martina Granić i Martina Miholić, Svjetlan Junaković, Marin Marinić, Bojan Mrđenović i Stipan Tadić, Zoltan Novak, Ivan Posavec, Josip Rončević, Maja Rožman, Matko Vekić, Zlatan Vrkljan, Mio Vesović

-Korisnici (*kome je izložba namijenjena*): izložba je namijenjena općoj publici

2. Naziv izložbe: **Igra sporta i umjetnosti - Ususret stalnom postavu Hrvatskog športskog muzeja**

-Mjesto održavanja i prostor: Vukovar, Gradski muzej Vukovar, Dvorac Eltz, Županijska ulica 2.

-Vrijeme trajanja: 13. listopada do 22. studenoga 2020.

-Autor(i) stručne koncepcije: Marijan Sutlović

-Autor(i) likovnog postava: Zoran Šimunović

-Opseg (broj eksponata): 264

-Web adresa (*ukoliko je izložba predstavljena na Internetu*)

-Vrsta: umjetnička, povijesna,

- uglavnom tuzemna, izloženo je nekoliko plakata međunarodnih umjetnika.

-Tema (*kratak opis*):

Dio izložbe koji je pripremio Hrvatski športski muzej na zajedničkoj izložbu sa ALU I HDLU u Zagrebu prilagođena je za prostor izložbenog paviljona 1. Dvorca Eltz u Vukovaru.

-Korisnici (*kome je izložba namijenjena*): izložba je namijenjena općoj publici

3. Naziv izložbe: **Izložba Franjo Bučar**

-Mjesto održavanja i prostor: Poreč, dvorana hotela Valamar ; Zagreb, Prva sportska i jezična gimnazija Franjo Bučar

-Vrijeme trajanja: 16. do 18. listopada 2020. ; 19. prosinca 2020.

-Autor(i) stručne koncepcije: Martina Vargek, Đurđica Bojanić

-Autor(i) likovnog postava: Sandro Đukić, Marijan Sutlović

-Opseg (broj eksponata): 44

-Web adresa (*ukoliko je izložba predstavljena na Internetu*) <http://franjo-bucar.sportski-muzej.hr/>

-Vrsta: umjetnička, povijesna, pokretna

-Tema (*kratak opis*):

U okviru športske manifestacije Sport Fest u Poreču postavljena je izložba Franjo Bučar, koja je izvorno prezentirana u Hrvatskom saboru u studenom 2018. prilikom dodjele istoimene najviše Državne nagrade za športska postignuća. Sport Fest je velika športska manifestacija koja kroz stručnu konferenciju, sajam i druge popratne aktivnosti okuplja mnoge značajne ljude iz svijeta hrvatskog športa.

Franjo Bučar presudno je utjecao na razvoj cjelokupnog hrvatskog športa. Djelovao je krajem 19. i u prvoj polovici 20. stoljeća. Po zvanju doktor povijesti, učitelj po zanimanju, cijeli život je neraskidivo bio vezan sa športom. Postavio je temelje mnogim sportskim disciplinama u Hrvatskoj, bio propagator, instruktor, osnivač sportskih klubova i organizacija, istaknuti član međunarodnih sportskih organizacija, novinar i publicist.

Po završetku manifestacije, s obzirom na pandemiju izazvanu koronavirusom izložba Franjo Bučar (25.11.1866.-26.12.1946.) prikazana je i virtualno, i to u suradnji sa dizajnerom Sandrom Đukićem (CCN-images).

Povodom dana škole u Privatnoj sportskoj i jezičnoj gimnaziji Franjo Bučar postavljena je izložba *Franjo Bučar (25.studen 1866. -26.prosinac 1946.)* i tom prilikom autorica je održala predavanje učenicima gimnazije.

-Korisnici (*kome je izložba namijenjena*): izložba je namijenjena posjetiteljima manifestacije Sport Fest u Poreču.

10. IZDAVAČKA DJELATNOST MUZEJA

(Pod izdavačkom djelatnošću smatraju se samo publikacije čiji je izdavač ili suizdavač muzej)

10.1. Tiskovine

1. Katalog izložbe Igra sporta i umjetnosti - Ususret stalnom postavu Hrvatskog športskog muzeja

Autor: Marijan Sutlović

Grafičko oblikovanje: Jana Dabac

Dvojezičan hrvatski i engleski, prijevod: Andrej Krbec

Tiskara: Kerschoffset d.o.o.

Naklada: 300

ISBN 978-953-6835-09-6

CIP pri NSK 001052785

2. Deplijan za izložbu Igra sporta i umjetnosti u HDLU.

3. Deplijan za izložbu Igra sporta i umjetnosti u Gradskom muzeju Vukovar.

4. Suradnja na brošuri: Sinergija sportske kulture, olimpijskih vrijednosti i dual karijere u sportu, publikacija Hrvatskog olimpijskog odbora.

10.3. Elektroničke publikacije

Za potrebu izrade mrežne stranice muzeja, tijekom 2020. godine pripremani su materijali o Hrvatskom športskom muzeju, zbirkama građe te izložbama i događajima u prethodnim godinama.

U sklopu izrade promotivnog videa o Hrvatskom športskom muzeju provedena je priprema materijala – odabira reprezentativnih predmeta vezanih uz povijest sporta te njihova priprema za objavu u sklopu videa.

U sklopu projekta evidentiranja aktivnosti sportaša u vrijeme pandemije, prikupljeni su video snimci intervjua sa sportašima te je provedena obrada i montaža intervjua u kratke filmove.

11. EDUKATIVNA DJELATNOST

11.1. Vodstva (*vodstva za građanstvo, vodstva za škole, specijalna vodstva*)

Vodstava kroz izložbu Igra sporta i umjetnosti u HDLU, Zagreb. Ukupno **19 vodstava za ukupno 255 posjetitelja**, od kojih je jedno specijalno vodstvo za 20 učenika SUVAG-a.

Vodstvo prigodom otvorenja izložbe Igra sporta i umjetnosti u Gradskom muzeju Vukovar za **25 posjetitelja**.

Ukupan broj posjetitelja na vodstvima: 280.

11.3. Radionice i igraonice

Radionice i igraonice su izvedene kao popratni program uz izložbu Igra sporta i umjetnosti u HDLU, Zagreb.

Olimpijski piktogrami

Olimpijski piktogrami pojavili su se prvi puta na Olimpijskim igrama 1964. u Tokiju. Kako bi premostili komunikacijsku i jezičnu barijeru jednog međunarodnog događaja kakav su olimpijske igre, japanski domaćini razvili su univerzalni slikovni jezik. Grafički simboli korišteni su ne samo kao oznake za različite sportove i discipline na programu Igara, već i za servise namijenjene gledateljima. Na taj način, olimpijske igre odigrale su značajnu ulogu u širenju „slikovnih znakova“ koji su postali sveprisutni u našim životima. Od 1964., svako sljedeće izdanje olimpijskih igara izdaje svoj vlastiti set piktograma. Na edukativnoj radionici polaznici su upoznati sa nastankom i razvojem olimpijskih piktograma te su izrađivati vlastite piktograme pojedinih sportova.

Tehnika: kolaž i bojanje flomasterom

Voditeljice: dr. sc. Ana Popovčić, povjesničarka umjetnosti, Hrvatska olimpijska akademija
Vinka Mortigijja Anušić, prof. savjetnica, akademska slikarica

Radionica je izvedena u petak 28.2. u 14.30 za 20 učenika X. gimnazije Ivan Supek iz Zagreba.

Bučarove igre za društva i škole

Na tragu najpoznatijeg hrvatskog sportskog „prosvjetitelja“ Franje Bučara na igraonicama su učenicima kroz kratki uvod predstavljeni počeci tjelesne kulture u školama. Nakon toga uslijedile su aktivnosti koje su ih „vratile u prošlost“. Aktivnosti su bile kombinacija individualnih i grupnih vježbanja protkane davno zaboravljenim igrama. Kroz zabavnu interakciju učenici su dobili novi uvid u sadržaj i potaknulo ih se na fizičku aktivnost i ukazalo na ljudsku potrebu za kretanjem i igrom. Kroz igraonicu oživio se dio naše prošlosti razvoja tjelesne kulture.

Voditelj: Čedo Josipović, kineziolog i edukator

Igraonica je izvedena u srijedu 4.3. u 11.00 za 22 učenika Gimnazije Franjo Bučar iz Zagreba i u srijedu 11.3. u 11.00 za 13 učenika Škole za cestovni promet iz Zagreba.

Olimpizam

Olimpizam je životna filozofija i način života koji se temelji na poštivanju ljudskog dostojanstva i univerzalnim etičkim principima, na radosti koja proizlazi iz napora, obrazovnoj vrijednosti dobrog primjera, način života koji se temelji na međusobnom razumijevanju. Edukativna radionica Olimpizam na interaktivan polaznicima približava osnovne informacije o antičkim olimpijskim igrama, modernom olimpijskom pokretu i njegovom osnivaču Pierre de Coubertinu te o olimpijskim vrijednostima.

Voditeljica: dr. sc. Ana Popovčić, povjesničarka umjetnosti, Hrvatska olimpijska akademija

Radionica je izvedena u četvrtak 5.3. u 12.00 za 20 učenika II. Gimnazije iz Zagreba i u četvrtak 12.3 u 11.00 za 20 učenika iz SUVAG-a.

Ukupan broj polaznika radionica i igraonica: 95.

11.4. Ostalo

Zbog okolnosti izazvanih pandemijom i potresom koji je pogodio Zagreb 22. ožujka 2020. godine te njihovog utjecaja na sport, predložen je projekt intervjua sa sportašima radi prikupljanja njihovih iskustava i mišljenja o odluci odgode Olimpijskih igara u Tokiju iz 2020. godine za 2021. godinu, kao i za sva druga natjecanja koja su odgođena te o poteškoćama održavanja treninga tijekom ograničenja proglašenih za suzbijanje širenja bolesti COVID-19.

Razgovori su održani sa olimpijcima i paraolimpijcima.

Za potrebe intervjua sa gluhim sportašima, kustosica Martina Varge snimila je uvodni dio na hrvatskom znakovnom jeziku.

U suradnji sa dizajnerom Sanrdom Đukićem koji je vodio obradu nastalih videa, kustosica Martina Vargek izvršila je pripremu za montažu videa te pripremila titlove na hrvatskom jeziku. U prijevodu sa hrvatskog znakovnog jezika pomoć je pružila prevoditeljica Hrvatskog sportskog saveza gluhih Davorka Birmili.

12. ODNOSI S JAVNOŠĆU (PR)

12.1. Objave u tiskanim i elektroničkim medijima

Objave vezane uz izložbu Igra sporta i umjetnosti veljača:

- Tiskana izdanja Nacional 4.2., Jutarnji list, Večernji list, Sportske novosti 6.2., Glas Slavonije 12.2., Vijenac 679, 2020., Časopis MDC-a Informatica museologica 51, 2020., Časopis Olimp, HOO, 74, 2020.
- Elektronička izdanja, veljača: Jutarnji list, Večernji list, Sportske novosti, Glas Slavonije, culturenet.hr, Tportal, sportska.revija.hr, hoo.hr, zg-magazin.hr, arteist.hr, zagreb-danas.hr, kaportal.hr, min-kulture.gov.hr, oslobođenje.ba, glasistre.hr, hdlu.hr

<https://www.jutarnji.hr/kultura/art/otvorenje-izlozbe-igra-sporta-i-umjetnosti-mestrovic-warhol-antonini-i-tadic-u-sluzbi-sporta-9939970>

<https://zg-magazin.com.hr/u-mestrovicem-paviljonu-otvorena-izlozba-igra-sporta-i-umjetnosti/>

<https://www.tportal.hr/kultura/clanak/hrvatski-sportski-muzej-izlozio-prvi-put-predmete-iz-vlastitog-fundusa-ciji-velik-broj-nije-prije-bio-dostupan-javnosti-foto-20200207>

<https://arteist.hr/sport-i-umjetnost/>

<https://www.zagreb-danas.com/single-post/2020/02/14/DHLU-Igra-sporta-i-umjetnosti>

<https://kaportal.net.hr/kas/vijesti-iz-hoo/3788101/igra-sporta-i-umjetnosti/>

<https://min-kulture.gov.hr/print.aspx?id=19018&url=print>

<https://www.nacional.hr/sportski-muzej-ima-izniman-potencijal-za-razvoj/>

<https://www.oslobodjenje.ba/magazin/kultura/premijera-izlozba-o-sportu-i-umjetnosti-527758>

<https://www.glasistre.hr/kultura/izlozba-o-sportu-i-umjetnosti-najavljuje-stalni-postav-hrvatskog-sportskog-muzeja-617936>

<https://www.jutarnji.hr/kultura/art/otvorenje-izlozbe-igra-sporta-i-umjetnosti-mestrovic-warhol-antonini-i-tadic-u-sluzbi-sporta-9939970>

<https://www.culturenet.hr/default.aspx?id=95706>

<https://sportska.revija.hr/povijest/spektakularna-izlozba-hrvatski-sportski-muzej-nudi-igru-sporta-i-umjetnosti/>

<https://www.hoo.hr/hr/olimpizam/olimpijske-vijesti/6018-u-zagrebu-otvorena-izlozba-igra-sporta-i-umjetnosti-traje-do-20-ozujka>

<https://www.matica.hr/vijenac/679/likovni-jezik-sporta-30101/>

Objave vezane uz izložbu Igra sporta i umjetnosti u Vukovaru, listopad

<https://www.muih.hr/novosti/izlozba-igra-sporta-i-umjetnosti>

<http://press032.com/u-gradskom-muzeju-vukovar-otvorena-izlozba-igra-sporta-i-umjetnosti/>

<https://radio.hrt.hr/radio-osijek/clanak/vukovar-izlozba-igra-sporta-i-umjetnosti-otvorena-u-dvorcu-eltz/246877/>

<http://vukovarnadlanu.com/kalendar-dogadanja/izlozba-igra-sporta-i-umjetnosti/>

Objava u Časopisu Olimp, HOO, 75,2020., o štetama prouzročenim u potresu i izložbama u Poreču i Vukovaru.

12.2. Sudjelovanje u televizijskim i radijskim emisijama

Dana 6. i 7. veljače 2020. godine, objave vezane za izložbu Igra sporta i umjetnosti bile su emitirane u informacijskim emisijama: HRT, Nova, RTL, Televizija student.

Emisija HRT-a Kultura s nogu, emitirana 12. veljače 2020. godine, bila je na temu izložbe Igra sporta i umjetnosti.

Djelatnici Hrvatskog športskog muzeja gostovali su u emisiji Dudo i prijatelji na Laudato TV 8. ožujka 2020. godine.

13. MARKETINŠKA DJELATNOST

Provedeno je digitalno oglašavanje izložbe Igra sporta i umjetnosti u suradnji sa Hrvatskim društvom likovnih umjetnika u Zagrebu.

14. UKUPAN BROJ POSJETITELJA

Tijekom 2020. godine, Hrvatski športski muzej zabilježio je sveukupno 2.190 posjetitelja, od čega 2.050 na izložbama u organizaciji Hrvatskog športskog muzeja te 140 sudionika edukacijskih programa organiziranih od strane Muzeja.

15. FINACIJE

15.1. Izvori financiranja (u %)

-RH	98,28%
-lokalna samouprava	//
-vlastiti prihod	//
-sponzorstvo	1,72 %
-donacije	//
-EU fondovi	//

15.2. Investicije (u kn)

16. OSTALE AKTIVNOSTI

16.2. Ostalo

Dana 31. siječnja 2020. godine, kustosica Martina Vargek prisustvovala je na svečanosti proglašenja najuspješnijeg sportaša 2019. godine u organizaciji Hrvatskog paraolimpijskog odbora u hotelu Sheraton u Zagrebu.

Djelatnici Hrvatskog športskog muzeja, predvođeni Ravnateljicom Danirom Bilić, održali su službeni posjet Muzeju Domovinskog rata u Turnju (Karlovac) radi razmjene iskustva u izradi stalnog postava.

URBROJ: 73/2021

Zagreb, 22. ožujka 2021. godine

Danira Bilić
Ravnateljica
Hrvatski športski muzej